

Studieförbundet Vuxenskolan

Gotland

Verksamhetsberättelse 2025

Innehållsförteckning

1. Introduktion	3
2. Det här är Studieförbundet Vuxenskolan	4
2.1 SV:s långsiktiga verksamhetsinriktning	4
2.2 Vår profil för att nå vår vision!	4
3. SV:s omvärld	5
4. SV:s samhällseffekter och bidrag till statens fyra syften	6
4.1 Övergripande resultat i förhållande till verksamhetens kvaliteter	7
5. SV:s profil.....	8
5.1 Funktionsrätt	8
5.2 Landsbygder	11
5.3 Föreningslivet	13
5.4 Integration	17
6. Projekt och andra prioriteringar	18
7. Organisation.....	18
7.1 Verksamhetsramar	18
7.2 Personal och kompetensutveckling.....	19
7.3 Ledare	20
7.4 Lokal närvaro och mötesplatser	21
7.5 Samverkan	21
7.6 Innovation och idéutveckling.....	22
8. Förtroendevalda	23
9. Medlemsorganisationer	24
10. Ekonomisk uppföljning	24
11. Slutord	25

1. Introduktion

När vi summerar verksamhetsåret 2025 gör vi det med både stolthet och ödmjukhet. Det har varit ett år som på flera sätt ställt krav på anpassning och prioritering, men också ett år som tydligt visat vilken betydelse folkbildningen har för Gotland och gotlänningarna.

Förändrade regelverk, osäker projektförfinansiering och justerade statsbidrag har inneburit nya utmaningar. Samtidigt har behovet av mötesplatser, gemenskap och kunskap varit större än någonsin. I detta sammanhang har SV Gotland fortsatt att vara en stabil och samlande kraft. Genom vår verksamhet har vi skapat sammanhang där människor möts, utvecklas och hittar vägar att bidra i samhället. Det handlar om allt från kultur och hantverk till beredskap, föreningsutveckling och insatser mot ofrivillig ensamhet. Gemensamt för allt är tron på människors vilja och förmåga att växa genom kunskap och delaktighet.

Vi i styrelsen vill rikta ett särskilt tack till medarbetare, cirkelledare och samverkansparter som med professionalism, engagemang och kreativitet gör verksamheten möjlig. Den lokala närvaron, de personliga relationerna och det dagliga arbetet är grunden för det förtroende som byggts upp över tid.

Året har visat att långsiktighet och samarbete är avgörande när förutsättningarna förändras. Med en stabil organisation och ett tydligt uppdrag står vi rustade att fortsätta utveckla folkbildningen på Gotland.

Styrelsen
Studieförbundet Vuxenskolan Gotland

2. Det här är Studieförbundet Vuxenskolan

2.1 SV:s långsiktiga verksamhetsinriktning

Värdegrund

Vår värdegrund hävdar principen om människors lika värde baserat på de grundläggande mänskliga rättigheterna. Vår syn på bildning bygger på människans förmåga att själv forma sitt liv tillsammans med andra människor. Den utgår från individens rättigheter och skyldigheter att som aktiv medborgare ta ansvar för en samhällsutveckling som stärker den liberala demokratin.

Vision

Studieförbundet Vuxenskolans vision är ett samhälle där varje människa växer genom kunskap, insikt och delaktighet. Vår idé och verksamhet är starkt förankrad i demokrati, jämställdhet, humanism och hållbarhet. Studieförbundet Vuxenskolans värdegrund och vision bidrar till att frigöra människors kraft, engagemang och utveckla sin kreativa förmåga.

Studieförbundet Vuxenskolan är den mest pådrivande lokala kraften för utveckling av föreningsliv och kultur. Det bygger ett demokratiskt och hållbart samhälle.

2.2 Vår profil för att nå vår vision!

För att tillsammans nå större effekt i att nå vår vision om ett samhälle där varje människa växer genom kunskap, insikt och delaktighet och öka relevansen för våra deltagare, samarbetsorganisationer kanaliseringar vi våra ansträngningar genom prioritering av fyra profilområden. Profilområdena är områden som stämmer väl överens med vår vision och värdegrund och som vi under tid upparbetat en hög kompetens kring. Genom att gemensamt prioritera dessa områden i hela landet drar vi nytta av vår samlade kraft och kan bidra mer till individens och samhällets utveckling. SV:s avdelningar och förbundskansli prioriterar verksamhet, utveckling och kompetens på dessa områden.

Landsbygder

Funktionsrätt

Integration

Föreningsliv

3. SV:s omvärld

Verksamhetsåret 2025 har präglats av förändrade förutsättningar inom folkbildningen, både nationellt och lokalt. Justeringar av statsbidrag, förändrade regelverk och ökade krav på uppföljning och administration har påverkat studieförbundens villkor. Den ökade andelen projektfinsiering innebär samtidigt större osäkerhet då olika finansiärer har skilda prioriteringar, handläggningstider och regelverk.

På Gotland påverkas verksamheten även av de särskilda förutsättningar som följer av ö-läget. Geografiska avstånd, begränsad arbetsmarknad och demografiska förändringar ställer krav på lokal närvaro och anpassningsförmåga. Samtidigt innebär ö-läget en stark lokal identitet och ett aktivt civilsamhälle, vilket skapar goda möjligheter till samverkan och gemensamt ansvarstagande.

Under året har frågor om civil beredskap och social sammanhållning fått ökad betydelse, både nationellt och regionalt. Intresset för beredskapsrelaterad folkbildning har varit stort och visar på ett tydligt behov av kunskap och gemenskap i en tid präglad av osäkerhet i omvärlden.

Inom integrationsområdet har förändrade regelverk påverkat målgrupper och finansieringsmöjligheter. Avslutandet av TIA-verksamheten under året är ett exempel på hur nationella beslut direkt påverkar lokala verksamheter och förutsättningar.

Samtidigt har samverkan med Region Gotland och andra av civilsamhällets aktörer varit en styrka. Behovet av mötesplatser, kultur och föreningsutveckling kvarstår och har i flera avseenden stärkts. I detta sammanhang har SV Gotland fortsatt att vara en stabil aktör med lokal förankring och bred samverkan.

Sammantaget har 2025 varit ett år där förändrade strukturer och kommande ekonomiska villkor ställt krav på prioritering och flexibilitet, men också ett år som tydligt visat folkbildningens betydelse för Gotlands utveckling.

4. SV:s samhällseffekter och bidrag till statens fyra syften

SV:s verksamhet ska leda till att de samhällseffekter som uttrycks i statens syften med statsbidraget till folkbildningen uppnås.

Stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin

Studieförbundet Vuxenskolan gör det möjligt för människor att lära genom hela livet och utvecklas som personer. Vi vet att alla har förmågan att påverka sitt eget liv och växa tillsammans med andra. Våra kurser och studiecirkelar handlar inte bara om att lära sig fakta – de hjälper också deltagarna att stärka sina egna förmågor. För den som har utmaningar kan det betyda mycket att någon tror på en. Många av våra deltagare berättar att vår verksamhet gör att de känner sig mer delaktiga i samhället, får bättre självförtroende, mår bättre både fysiskt och psykiskt och har lättare att få jobb. En stark demokrati börjar med individen och hur vi samverkar med varandra.

Bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald av människor att påverka sin livssituation och delta i samhällsutvecklingen.

När fler ifrågasätter demokratin blir det ännu viktigare att skydda den fria folkbildningen, där deltagarna själva styr innehållet. Studieförbundet Vuxenskolan skapar mötesplatser över hela landet och uppmuntrar samtal om viktiga samhällsfrågor. Vi vill att fler ska känna sig delaktiga i samhället, eftersom det är en grund för demokrati. Därför arbetar vi aktivt för att nå nya grupper och öka mångfalden bland våra deltagare. I studiecirkelar runt om i landet möts människor med olika erfarenheter för att lära sig mer och lyssna på varandras bästa argument. Varje sådant möte är en konkret insats för en levande demokrati. Få delar av samhället kan så öppet, snabbt och effektivt fånga upp nya politiska frågor och skapa arenor för utvecklande samtal.

Bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället.

Att fortsätta lära sig genom hela livet är viktigt, både för den enskilda personen och för samhället. Studieförbundet Vuxenskolas största bidrag är att finnas nära människor i hela landet. Vi finns i alla kommuner och har en stark lokal närvaro. Det livslånga lärandet bidrar vi till att höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället.

Bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet

Studieförbundet Vuxenskolan erbjuder en bred kulturverksamhet där människor kan skapa själva och uppleva kultur tillsammans, till exempel genom musik, dans, hantverk, konst och teater. Vi satsar särskilt på att stärka kulturlivet på landsbygden, där utbudet ofta är begränsat och studieförbunden spelar en viktig roll. Vi arbetar också för att göra kultur tillgänglig för alla, särskilt för dem som behöver extra stöd eller anpassningar. Genom samarbete med våra medlems- och samverkande organisationer och lokala föreningar kan vi ge fler människor tillgång till kultur i hela Sverige, även utanför större städer.

4.1 Övergripande resultat i förhållande till verksamhetens kvaliteter

Folkbildningsrådet har konkretiserat statens fyra syften med folkbildningen till fem kvaliteter; bildning, demokrati och delaktighet, utbildning, civilsamhälle och kulturliv. SV:s statsbidragsfinansierade folkbildningsverksamhet bidrar till måluppfyllelse inom samtliga av dessa kvaliteter.

Bildning - Studiecirklar och kulturaktiviteter möter människors behov av lärande, kultur, gemenskap och personlig utveckling vid olika tillfällen i livet och ger kunskaper och färdigheter. Vi arbetar aktivt för att nå en mångfald av människor och ge möjligheter till bildningsresor.

Demokrati och delaktighet - Studieförbunden är demokratiska aktörer som förmedlar och förankrar respekt för de mänskliga rättigheterna och för grundläggande demokratiska värderingar. Studieförbunden inbjuder till inkluderande möten och är på så sätt en integrerande samhällskraft.

Utbildning - Studieförbunden bidrar till att minska utbildningsklyftorna i samhället och är en viktig resurs för lärandet som en livslång process.

Civilsamhälle - Studieförbunden är en del av civilsamhället. Studieförbundens verksamhet stödjer föreningslivet att fullgöra sina uppgifter och nå sina mål, ger stöd åt ledares och medlemmars kunskapsutveckling och åt ett aktivt föreningsmedlemskap.

Kulturliv - Folkbildningen är en kulturarena som täcker hela Sverige. Vi bidrar till ett rikt och lokalt förankrat kulturliv med en mångfald av uttrycksformer. Studieförbunden kompletterar samhällets övriga kulturutbud och sänker trösklarna till kulturen. Studieförbunden stödjer den lokala amatörkulturen och erbjuder möjlighet till kulturövande och eget skapande med folkbildningens metoder

5. SV:s profil

Vår vision är ett samhälle där varje människa växer genom kunskap, insikt och delaktighet. För att tillsammans nå större effekt och öka relevansen för våra deltagare och samarbetsorganisationer prioriterar vi fyra profilområden. Profilområdena är områden som stämmer väl överens med vår vision och värdegrund och som vi under tid upparbetat en hög kompetens kring. Genom att gemensamt prioritera dessa områden drar vi nytta av vår samlade kraft. SV:s avdelningar och förbundskansli prioriterar verksamhet, utveckling och kompetens på dessa områden.

5.1 Funktionsrätt

Studieförbundet Vuxenskolan's verksamhet bidrar till ett mer inkluderande samhälle med möjligheter till bildning och livslångt lärande. Vi värnar individens rätt att vara en aktiv samhällsmedborgare oavsett funktionsnedsättning. Alla människor har rätt till självbestämmande och egenmakt och delaktighet, så väl demokratiskt, lärande som i kultur och fritid.

Avdelningens resultat

SV Gotlands arbete inom profilområdet Funktionsrätt har under 2025 präglats av ett samverkande och utvecklande förhållningssätt. Ambitionen har varit att både stärka föreningar inom området och nå individer som inte redan deltar i vår verksamhet.

Genomförd verksamhet

Arbetet har i huvudsak kretsat kring *KiX-senior* och föreningssamverkan. *KiX-senior* har erbjudit en trygg och strukturerad mötesplats för personer som befinner sig i en ny livsfas efter avslutad daglig verksamhet. Genom att deltagarna själva är med och påverkar innehåll och aktiviteter har verksamheten bidragit till ökad självständighet, gemenskap och meningsfull fritid.

Under året har vi även prioriterat att starta fler studiecirklar riktade till målgruppen. Studiecirkeln som form har möjliggjort kontinuitet, anpassning och fördjupning utifrån deltagarnas behov och förutsättningar.

KiX-senior trycker på tyg

En viktig del av arbetet har varit samverkan med hälso- och sjukvårdsförvaltningen inom ramen för projektet *Tillsammans på norr*, finansierat av Folkhälsomyndigheten. I samarbete med vårdcentralen i Slite har en satsning genomförts för att motverka ofrivillig ensamhet. Samverkan har skapat nya kontaktytor mellan civilsamhälle och vård och gjort det möjligt att nå personer som annars sällan deltar i folkbildande verksamhet.

Under 2025 har vi även genomfört en mängd kultur- och aktivitetsinsatser på äldreboenden runt om på Gotland. Genom musik, skapande verksamhet och samtalsbaserade aktiviteter har vi bidragit till att bryta isolering och skapa meningsfulla stunder i vardagen. Dessa insatser har varit särskilt betydelsefulla för personer med begränsad möjlighet att själva ta sig till öppna arrangemang.

Projektet Tillsammans på norr

Arbetsätt och metoder

Arbetet inom funktionsrätt kräver ofta större personalresurser per aktivitet än andra profilområden. Relationsbyggande, kontinuitet och tillit är avgörande för att skapa trygga sammanhang. Under året har därför betydande tid avsatts för dialog, uppföljning och anpassning av verksamheten.

Studiecirkeln har varit den bärande pedagogiska modellen. Formen är inkluderande, flexibel och stärker individens egen röst. Genom samtal, gemensamt lärande och kulturella inslag har verksamheten bidragit till ökad delaktighet, stärkt självkänsla och minskad upplevelse av ensamhet.

Tillgänglighet har även varit en central del av arbetet – både fysiskt, socialt och kommunikativt. Att skapa miljöer där deltagare känner sig välkomna och inkluderade är en förutsättning för verklig delaktighet.

Vad har lyckats och vad har varit mer utmanande

KiX-senior har varit en verksamhet som fungerat särskilt väl och haft tydlig betydelse för deltagarna. Kontinuiteten och deltagarnas inflytande över innehållet har varit framgångsfaktorer.

Kulturinsatserna på äldreboenden har också varit mycket uppskattade och visat hur folkbildning och kultur kan bidra till livskvalitet även för personer med begränsad rörlighet eller omfattande omsorgsbehov.

Samverkan med hälso- och sjukvården inom projektet *Tillsammans på norr* har varit värdefull men mer tidskrävande än förväntat. Erfarenheten har tydliggjort vikten av att avsätta tillräckliga resurser för samordning och gemensam planering när verksamhet riktas mot målgrupper med komplexa behov.

Sammantaget har året bekräftat att långsiktiga relationer och folkbildningens metod är avgörande för att skapa verklig delaktighet inom funktionsrätt.

Delaktighet i praktiken

När personer avslutar sin dagliga verksamhet uppstår ofta en ny och ibland osäker livssituation. Rutiner förändras och den självklara gemenskapen i vardagen försvinner.

Genom SV Gotlands verksamhet har deltagarna själva varit med och bestämt innehåll och aktiviteter. Det har handlat om allt från skapande verksamhet och studiebesök till samtalsbaserade studiecirklar. Ett exempel är "Vett och etikett i samhället", där deltagarna tillsammans har pratat om hur samhället fungerar i praktiken, från trafikskyltar och samhällsinformation till begrepp i handeln och vardagen. När frågan om vad "Black Friday" betyder väcktes blev det både skratt och viktiga samtal om språk, normer och hur olika erfarenheter påverkar hur vi tolkar ord och uttryck.

I den trygga gruppen har deltagarna kunnat ställa frågor, dela erfarenheter och utveckla sin förståelse för omvärlden utan att känna sig osäkra eller ifrågasatta. Kombinationen av humor, gemenskap och konkret samhällskunskap har gjort lärandet levande och relevant.

Vår verksamhet riktad till personer med intellektuell funktionsvariation visar hur egenmakt och livslångt lärande kan fortsätta även efter att en daglig verksamhet avslutas. Genom att skapa struktur, gemenskap och möjlighet att påverka innehållet har verksamheten bidragit till att deltagarna känner sig fortsatt delaktiga i samhället och trygga i sin nya vardag.

5.2 Landsbygder

Hjärtat i vår verksamhet är bred folkbildning och kulturaktiviteter med stark lokal förankring. Studieförbundet Vuxenskolan värnar individens rätt och möjlighet att vara en aktiv samhällsmedborgare oavsett var i landet en bor. Vi är drivande för livskraftiga landsbygder och för de gröna näringarna med likvärdiga möjligheter över landet. SV bidrar med mötesplatser och skapar tillsammans med individen bildning, utveckling och kultur.

SV Gotlands arbete inom profilområdet Landsbygder har under 2025 haft fokus på att samla och utveckla lokalsamhällen genom folkbildning och kultur. Vår ambition har varit att säkerställa att verksamhet finns tillgänglig över hela Gotland och att skapa förutsättningar för människor att engagera sig där de bor.

En särskild prioritering under året har varit beredskap och nätverksbyggande. Genom kunskapsspridning och lokala initiativ har vi bidragit till att stärka samverkan mellan föreningar och bygder.

Genomförd verksamhet

Under året har nya studiecirkelar startats genom satsningen på intressegrupper. Dessa har vuxit fram ur lokala behov och engagemang och har möjliggjort verksamhet på nya platser samt nått deltagare som tidigare inte deltagit i vår verksamhet.

Beredskapsrelaterade arrangemang har genomförts runt om på ön och samlat föreningar och enskilda kring frågor om trygghet och ansvar. Arbetet har bidragit till ökad medvetenhet och stärkt kontakter mellan olika aktörer.

Parallellt har kulturprogram och folkbildande aktiviteter genomförts i både mindre och större sammanhang, vilket har bidragit till ett levande kulturliv även utanför tätorterna.

Samverkan

Inom ramen för ett Leader Gute-finansierat projekt har vi startat ett fördjupat samarbete med Gotlands Hembygdsförbund och Gotlands Bygdegårdsdistrikt. Projektet är avsett att pågå till mitten av 2027. Arbetet inom projektet har stärkt kontakterna mellan föreningar och skapat strukturer för erfarenhetsutbyte och gemensamt lärande.

Arbetssätt och metoder

Arbetet på landsbygderna bygger på lokal förankring och flexibilitet. Verksamheten formas i dialog med samverkande aktörer och anpassas efter lokala förutsättningar.

Begreppet "Gemenskap bygger beredskap" har varit vägledande och synliggjort sambandet mellan social sammanhållning och lokal motståndskraft. Folkbildningens olika former – studiecirkelar, kulturarrangemang och öppna aktiviteter – har tillsammans möjliggjort delaktighet och engagemang.

Vad har lyckats och vad har varit mer utmanande

Intresset för beredskapsrelaterad verksamhet har varit stort och har lett till nya kontakter mellan bygder och föreningar. Året har samtidigt bekräftat att långsiktig närvaro är avgörande för att bygga förtroende och skapa hållbara samarbeten.

Sammantaget visar verksamheten att folkbildningens närvaro på landsbygderna bidrar till engagemang, kunskap och sammanhållning.

När bygden visar sin kraft

Att hela Gotland ska vara livskraftigt är grunden för SV Gotlands verksamhet. Under 2025 har vi arbetat för att synliggöra och stärka det som redan sker i bygden.

Under *Landsbygdsveckan* samlades ett urval av allt som händer runt om på ön. Det handlade om vårstädning av hembygds museer, fagning av ängar, sockenvandringar och musikaftnar. Det var en vecka som visade bredden i det lokala engagemanget. Genom samlad annonsering och extra programpunkter, bland annat sockenspecifika föreläsningar med Calle Brobäck, kunde fler upptäcka vad som pågår i sina närområden.

Ett annat exempel är studiebesöket tillsammans med SLU och organisationen Hela Sverige ska leva Gotland, där doktorander från flera länder fick möta södra Gotlands lokalsamhällen. Under några dagar visades hur föreningar och invånare själva driver utveckling. Besökarna fick möta allt från beredskapsarbete i Hamra bygdegårdsförening till ideellt kulturarbete i Hantverkshuset i Burgsvik och utvecklingen av cykel- och vandringsleder genom Banvallen. Besöken gav en konkret bild av hur livet på landsbygden formas genom samarbete, ideellt arbete och lokal initiativkraft.

Den lokala kraften syns också i det mer vardagsnära och långsiktiga arbetet. Under året firade två av våra vävgrupper – den i Burs och Fyrskäft i Västerhejde – tio år i sina nuvarande lokaler. Grupperna träffas regelbundet och samlar deltagare med olika bakgrund och erfarenhet. Här kombineras hantverkarskunskap med gemenskap och ömsesidigt lärande. Vävgrupperna visar hur kontinuitet och relationer på landsbygden skapar sammanhang för tillhörighet, kunskapsöverföring och social hållbarhet över tid.

Året visar att landsbygdsutveckling inte främst handlar om stora projekt, utan om människor som tar ansvar för sin plats och tillsammans skapar livskraftiga bygder.

Vävgrupperna träffas och väver

5.3 Föreningslivet

Studieförbundet Vuxenskolas verksamhet tillsammans med föreningar gör samhället mer robust och bidrar till att fler människor får utlopp för sitt engagemang. Vi värnar individens möjlighet att tillsammans med andra och utifrån sin egen drivkraft bidra till samhället genom föreningslivet. Civilsamhället och alla individers engagemang som det består av är en oersättlig kraft i ett demokratiskt och hållbart samhälle.

SV Gotlands arbete inom profilområdet Föreningslivet har under 2025 haft som ambition att vara en stödjande och utvecklande aktör för det gotländska civilsamhället. Arbetet har utgått från föreningarnas egna behov och förutsättningar, med fokus på långsiktighet och hållbara strukturer för ideellt engagemang.

En viktig inriktning under året har varit att tydliggöra vårt erbjudande till samverkande föreningar. Genom dialog och gemensam planering har vi arbetat för att skapa realistiska och förutsägbara former för samverkan, där ansvar och möjligheter är tydliga för båda parter.

Genomförd verksamhet

Föreningsutveckling, nätverk och kompetensstöd har varit prioriterade områden under året. *Föreningsakademin* har erbjudit kompetensutveckling inom områden som är centrala för ett fungerande föreningsarbete, samtidigt som cirkelledarutbildningar har stärkt kvaliteten i den löpande verksamheten.

Ett Leader Gute-finansierat projekt, genomfört i samverkan med Gotlands Hembygdsförbund och Gotlands Bygdegårdsdistrikt, har skapat strukturer för erfarenhetsutbyte och gemensamt lärande mellan föreningar, särskilt med fokus på landsbygderna.

Under året har även en inspirationskväll arrangerats för att uppmärksamma och synliggöra det ideella engagemanget. Kvällen fungerade som en samlande punkt för föreningsaktiva och markerade betydelsen av det arbete som utförs i det lokala civilsamhället.

Arbetsätt och metoder

Arbetet med föreningslivet bygger på att stärka föreningarnas egen kapacitet snarare än att ersätta deras insatser. Studiecirkeln har varit ett centralt verktyg, både som form för lärande och som struktur för gemensam utveckling.

Administrativt stöd och vägledning har varit en viktig del av arbetet. För många föreningar är fungerande administration en förutsättning för att kunna bedriva verksamhet och ta del av utvecklingsinsatser.

Samverkan har varit ett genomgående arbetsätt, där SV Gotland fungerat som stödstruktur och samordnande aktör snarare än huvudarrangör.

Vad har lyckats och vad har varit mer utmanande

Trots förändrade ekonomiska och regelmässiga förutsättningar har vi lyckats upprätthålla och vidareutveckla relationer med föreningar. Kontinuiteten har varit en avgörande faktor för att skapa förtroende.

Särskilt positivt har arbetet med beredskapsrelaterade studiecirklar varit, där föreningar med olika inriktning mötts kring gemensamma frågor. Dessa sammanhang har skapat nya kontakter och stärkt samverkan inom civilsamhället.

Rekryteringen till *Föreningsakademin* har däremot varit mer utmanande än förväntat. Tidsbrist och administrativ belastning inom föreningarna har påverkat möjligheten att delta i kompetensutveckling.

En tydlig lärdom från året är att grundläggande administrativ stabilitet är en förutsättning för utveckling. När basstrukturerna fungerar finns bättre förutsättningar för bildning, förnyelse och engagemang.

Föreningsliv i praktiken

Under 2025 blev studiecirklar inom beredskap ett tydligt exempel på hur SV Gotlands arbete med föreningslivet kan skapa både konkret nytta och nya sammanhang. Genom cirkelarna samlades föreningar med olika inriktning och erfarenheter kring gemensamma frågor om lokal beredskap och ansvar i händelse av kris.

I flera fall innebar detta att föreningar som normalt inte samarbetar fick möjlighet att mötas, utbyta erfarenheter och upptäcka gemensamma resurser och behov. Studiecirkeln fungerade som en neutral och trygg ram där samtal kunde föras på lika villkor, med folkbildningen som metod och gemensamt lärande som utgångspunkt.

Beredskapscirkelarna visar hur SV Gotland genom struktur, administrativt stöd och folkbildande metoder kan fungera som en samlande kraft i civilsamhället och bidra till ett mer robust och sammanhållet lokalsamhälle.

När engagemang får struktur

Det gotländska föreningslivet rymmer en stor bredd av initiativ och drivkraft. SV Gotlands roll är ofta att skapa struktur och sammanhang där föreningar kan utvecklas tillsammans.

Museiguiden är ett tydligt sådant exempel. Genom att samla museer och hembygdsföreningar i en gemensam guide har varje aktör fått möjlighet att synas, samtidigt som ett nätverk vuxit fram. Föreningarna möts, utbyter erfarenheter och deltar i utbildningar som stärker deras arbete. Det gemensamma formatet gör att små aktörer blir en del av något större.

Museinätverket träffas och får guidning i Lärbro's två museer.

Ett annat exempel är samarbetet mellan Guideföreningen och Vike Minnesgård. Genom att föra samman engagemang och kompetens inom guidning med en levande hembygdsgård skapades nya perspektiv på hur historia kan berättas. Föreningarna fick möjlighet att utveckla sitt arbete genom att ta del av varandras kunskap.

Under 2025 har lokalen *Hantverket – rum för skapande* fortsatt att vara en viktig mötesplats för hantverk och kreativt skapande på Gotland. Genom samarbete mellan Studieförbundet Vuxenskolan, Gotlands läns Hemslöjdsförbund, Textil Gotland och Region Gotlands slöjd- och formutvecklare har en gemensam arena skapats i gårdshuset på Kulturrum i Visby. Här delas lokaler, verktyg och material, vilket både stärker samverkan mellan aktörerna och gör verksamheten mer tillgänglig. Under året genomfördes omkring 2 000 deltagartillfällen, vilket visar på ett stort engagemang. Hantverket är ett exempel på hur föreningar tillsammans kan skapa en stabil och inkluderande struktur för lärande och kreativ utveckling.

Under året har vi också lyft det ideella engagemanget genom Eldsjälskvällen i Etelhem. Bygdegården fylldes av engagerade föreningsaktiva för en kväll med inspiration, samtal och erfarenhetsutbyte. Kvällen blev en påminnelse om den kraft som finns i det gotländska föreningslivet.

Sammantaget visar året hur föreningar växer när de får mötas, dela erfarenheter och utvecklas tillsammans.

Eldsjälskväll i Etelhem med middag och samtal.

5.4 Integration

Studieförbundet Vuxenskolan verksamhet bidrar till att föra människor samman. Vi värnar individens rätt att vara en aktiv samhällsmedborgare oavsett vilken bakgrund eller etnicitet en har. Vi är en drivkraft för jämställdhet och jämlikhet. Vi utvecklar arbetssätt för att bättre kunna driva en inkluderande verksamhet med fokus på den enskilda människans utbildningsresa. Vi tillgängliggör det svenska föreningslivet, öppnar upp gemensamma informationsvägar och bidrar till fler mötesplatser. Utgångspunkten i vår verksamhet är att vi delar något och vet mer tillsammans.

SV Gotlands arbete inom profilområdet Integration har under 2025 haft fokus på att skapa förutsättningar för delaktighet i samhällsutvecklingen. Utgångspunkten har varit att människor, oavsett bakgrund, ska ges möjlighet att stärka sin kunskap om det svenska samhället, utveckla språket och delta i gemensamma sammanhang.

Ambitionen har varit att arbeta inkluderande och brobyggande, med låg tröskel till deltagande och med folkbildningens metoder som grund.

Genomförd verksamhet

Under första halvåret har den av Länsstyrelsen finansierade TIA-verksamheten (Tidiga insatser för asylsökande) varit den mest centrala delen av integrationsarbetet. Verksamheten har kombinerat språkträning, samhällsorientering och social gemenskap, och skapat strukturer där deltagare kunnat utveckla både språkliga och sociala färdigheter.

I juni 2025 avslutades TIA-verksamheten till följd av förändrade regelverk som innebar att stora delar av målgruppen inte längre omfattades av insatsen. Förändringen skedde under pågående verksamhet och påverkade möjligheten att fullfölja arbetet enligt ursprunglig plan.

Parallellt har samverkan med Röda Korset och deras språkkaféverksamhet varit betydelsefull. Genom dessa sammanhang har fler kunnat nå och informella möten möjliggjorts, vilket har kompletterat den mer strukturerade folkbildningsverksamheten.

Arbetssätt och metoder

Integrationsarbetet har präglats av ett arbetssätt med låg tröskel och tydlig anpassning efter deltagarnas förutsättningar. Trygga miljöer och kontinuitet har varit avgörande för att skapa förtroende och deltagande.

Studiecirklar, samtalsgrupper och öppna aktiviteter har använts för att stärka kunskaper i svenska språket och öka förståelsen för det svenska samhällets strukturer. Genom folkbildningens dialogbaserade metod har deltagarna givits möjlighet att ställa frågor, dela erfarenheter och utvecklas i samspel med andra.

En del av arbetssättet har också varit att aktivt söka upp nya målgrupper. I december deltog vi i Region Gotlands Kulturenhets utbudsdag för SFI i Visby, där cirka 120 SFI-studenter fick ta del av Gotlands kulturutbud. Vi erbjöd en prova-på-aktivitet i nåltovning, presenterade vår skaparlokal Hantverket och informerade om våra intressegrupper. Dagen blev ett konkret sätt att sänka trösklarna till kultur och folkbildning, och resulterade bland annat i att en grupp barnskötarstudenter bokade studiebesök och workshop i vår skaparlokal Hantverket under 2026.

Vad har lyckats och vad har varit mer utmanande

Arbetsättet med låg tröskel och fokus på relation har varit en tydlig framgångsfaktor. Deltagare har kunnat stärka sin delaktighet och bygga sociala kontakter i lokalsamhället.

Den största utmaningen under året har varit de förändrade förutsättningarna inom TIA-projektet. När målgruppen förändrades under pågående verksamhet påverkades både kontinuiteten och möjligheten till långsiktig planering. Erfarenheten har tydliggjort sårbarheten i projektbaserad integrationsverksamhet och vikten av flexibilitet.

Sammantaget har året bekräftat att folkbildningens metod är ett kraftfullt verktyg för integration, men också att arbetet är beroende av stabila och långsiktiga strukturer.

6. Projekt och andra prioriteringar

Projektfinansiering är ett verktyg för att genomföra insatser inom våra profilområden som inte ryms inom kärnverksamheten. Genom riktade projekt kan vi göra viktiga satsningar på föreningsutveckling, kultur och integration samtidigt som vi stärker folkbildningens roll i samhället.

Under 2025 har externa medel möjliggjort utvecklingsinsatser som kompletterar och fördjupar den ordinarie verksamheten. Projekten har bland annat bidragit till att stärka föreningars kapacitet, utveckla samverkan på landsbygderna och genomföra insatser mot ofrivillig ensamhet. Genom projektformen kan vi pröva nya arbetssätt, bygga nätverk och nå målgrupper som annars riskerar att stå utanför verksamheten.

Samtidigt ställer projektfinansiering krav på planering, administration och ekonomisk uppföljning. Under året har förändrade regelverk och handläggningstider påverkat vissa projekt, vilket tydliggjort behovet av flexibilitet och god ekonomisk kontroll.

7. Organisation

7.1 Verksamhetsramar

Verksamhetsram	2024	Ambition 2025	Utfall 2025
Antal unika deltagare	2553	Konstant	2778
Antal studiecirklar	210	Minska	196
varav antal studiecirklar i kursform	0	Öka	0
Antal annan folkbildningsverksamhet	208	Konstant	273
Antal kulturprogram	1244	Konstant	1180

Ambitionen att hålla verksamheten konstant eller minska omfattningen under 2025 grundade sig i de minskade statsbidragen och den personalomorganisation som genomfördes 2024. Bedömningen var att förändringarna skulle påverka verksamhetens volym mer än vad som sedan visade sig bli fallet.

Antalet unika deltagare ökade jämfört med 2024, vilket visar att verksamheten haft fortsatt god räckvidd trots anpassade resurser. Antalet studiecirkclar minskade något, i linje med ambitionen, medan annan folkbildningsverksamhet ökade. Förskjutningen speglar en medveten anpassning av verksamhetsformerna, där mer flexibla och mindre resurskrävande insatser prioriterats.

Studiecirkclar i kursform har inte kunnat utvecklas under året. Formatet är resurskrävande och har varit svårt att etablera inom nuvarande ekonomiska ramar.

Antalet kulturprogram minskade något jämfört med föregående år men ligger fortsatt på en hög nivå, vilket visar att kulturverksamheten är en stabil del av avdelningens arbete.

7.2 Personal och kompetensutveckling

Studieförbundet Vuxenskolan Gotlands verksamhet vilar på medarbetarnas kompetens, erfarenhet och engagemang. Tjänstepersoner, cirkelledare och förtroendevalda utgör tillsammans den struktur som möjliggör vårt folkbildningsuppdrag. För att nå våra övergripande mål är det avgörande att både behålla kompetens och skapa förutsättningar för kontinuerlig utveckling.

Arbetet med kompetensförsörjning utgår från en professionell och hållbar organisation, där arbetsmiljö, tydligt ledarskap och gemensamma värderingar är grundläggande. Under 2025 har samtliga tjänstepersoner deltagit i utbildningsinsatser kopplade till sina respektive roller. Den enskilt viktigaste gemensamma insatsen var klusterkonferensen på Öland i maj, där personal från avdelningarna i Blekinge, Halland, Kalmar, Kronoberg, Jönköping och Gotland deltog. Konferensen gav utrymme för erfarenhetsutbyte, strategiska samtal och gemensam kompetensutveckling inom aktuella folkbildningsfrågor.

SV-anställda från kust-till-kust träffas på Öland.

Tjänsteomfattningen under året har varit följande:

Avdelningschef: 100 %
Verksamhetsutvecklare: 240 %
Kommunikatör: 100 %
Administratör: 100 %
Projektanställd: 40 %

Denna redovisning är dock en förenkling av verksamhetens faktiska struktur. SV Gotlands storlek i kombination med kravet på en fullständig avdelningsstruktur innebär att samtliga tjänster är kombinationstjänster. De funktioner som krävs för att vara en självständig avdelning är i stort sett desamma oavsett storlek, vilket ställer höga krav på flexibilitet och bredd i uppdragen.

Det innebär exempelvis att kommunikatörens ansvar även omfattar delar av det allmänna kursutbudet och annan utåtriktad verksamhet, och att administratören utöver sina ordinarie uppgifter också haft ett externt uppdrag som delprojektledare för ett större evenemang på Gotland. Samtliga tjänstepersoner är dessutom i olika grad involverade i externa projekt och samverkansinsatser.

Året har bekräftat att organisationens styrka ligger i medarbetarnas förmåga att kombinera roller, arbeta tvärfunktionellt och anpassa sig efter förändrade förutsättningar, samtidigt som kvalitet och långsiktighet upprätthålls.

7.3 Ledare

Våra cirkelledare har en avgörande roll i folkbildningsverksamheten. Ledaren bidrar i hög grad till deltagarnas lärande och utveckling samt till kvaliteten i verksamheten. SV Gotlands målsättning är att alla cirkelledare ska genomgå en grundutbildning inför sitt uppdrag och känna sig trygga i sin roll.

Under 2025 har vi erbjudit flera tillfällen till grundutbildning, både under vår och höst. Totalt har utbildning genomförts vid sex tillfällen, fysiskt i Fårösund, Visby och Hemse samt digitalt via Zoom för att möjliggöra deltagande oavsett geografisk hemvist.

Grundutbildningen bygger på ett digitalt utbildningsmaterial med text, bild och film och är uppdelad i fyra avsnitt: Välkommen till SV, Folkbildningen och Studieförbundet Vuxenskolan, Cirkelledaren och gruppen samt Studiecirkeln från början till slut. Utöver det digitala materialet innehåller utbildningen gemensamma samtal, reflektion och erfarenhetsutbyte mellan ledare.

Målet är att varje deltagare efter genomförd utbildning ska känna sig stärkt och väl förberedd för sitt uppdrag. Under året har vi även använt oss av samtal för att validera cirkelledare med lång praktisk erfarenhet men utan dokumenterad utbildning, för att säkerställa likvärdig kvalitet i verksamheten.

Ledare	2024	Ambition 2025:	Utfall 2025
Antal huvudledare	183	Konstant	185
Antal ledare som utbildas under året	N/A	N/A	40

7.4 Lokal närvaro och mötesplatser

SV Gotlands lokala infrastruktur är en grundförutsättning för verksamheten. Med bemannade kontor i Fårösund, Visby och Hemse säkerställer vi närvaro i norra, mellersta och södra delen av ön. Den geografiska spridningen möjliggör stöd till föreningar, deltagare och samverkansparter i hela regionen och skapar förutsättningar för långsiktiga relationer.

Kontoren fungerar som nav för planering, samordning och genomförande av verksamhet. Genom dessa baser kan vi samverka med bygdegårdar, sockenföreningar, hembygdsföreningar och andra lokala aktörer för att genomföra studiecirklar, kulturprogram och utbildningar i olika delar av Gotland.

Den lokala närvaron har under 2025 varit särskilt betydelsefull i arbetet inom landsbygder, funktionsrätt och föreningsliv, där relationer och kontinuitet är avgörande för kvalitet och relevans. Mötesplatserna har fungerat som sammanhang där människor med olika bakgrunder kunnat mötas och delta i folkbildningens verksamhet på sina egna villkor.

Att upprätthålla tre bemannade kontor är en prioritering, då infrastrukturen är en förutsättning för vår roll som stödstruktur i civilsamhället. Genom den lokala närvaron kan vi bidra till att stärka Gotlands föreningsliv och skapa tillgängliga arenor för bildning och kultur över hela ön.

7.5 Samverkan

SV Gotland ingår i klustret *Kust-till-kust* tillsammans med SV Kalmar, SV Blekinge, SV Kronoberg, SV Jönköping och SV Halland. Samarbetet inom klustret är en viktig del av vår organisatoriska och strategiska utveckling och bidrar till erfarenhetsutbyte, kompetensförstärkning och gemensam problemlösning.

Under 2025 har regelbundna träffar mellan avdelningschefer och funktioner inom klustret genomförts, med fokus på strategiska frågor, regelverksförändringar och utveckling av verksamhetsmodeller. Samverkan har varit särskilt värdefull i en tid präglad av förändrade ekonomiska och strukturella förutsättningar för folkbildningen. I maj 2025 genomfördes en gemensam klusterkonferens på Öland, där samtliga medarbetare från de ingående avdelningarna deltog. Konferensen möjliggjorde fördjupade samtal kring folkbildningens roll, aktuella utmaningar och framtida prioriteringar och bidrog till stärkt samsyn och relationer mellan avdelningarna.

Samtidigt är den lokala samverkan på Gotland grunden för vår verksamhet. En stor del av årets arrangemang har genomförts i nära samarbete med ideella föreningar, bygdegårdar, hembygdsföreningar, kulturaktörer och andra delar av civilsamhället. Genom dessa relationer fungerar SV Gotland som stödstruktur och möjliggörare snarare än enskild arrangör.

Ett gott exempel är samverkan inom *Hantverket*, där traditionellt kunnande och praktiskt lärande har kunnat utvecklas genom studiecirklar och gemensamma arrangemang. Arbetet sker i nära samverkan med Region Gotlands kulturenhet och slöjd- och formutvecklare, liksom med Gotlands läns Hemsjöförförbund och Textil Gotland. Genom den gemensamma lokalen och ett samordnat programutbud har vi kunnat skapa en stabil arena för hantverk och kreativt skapande, där kompetens, resurser och nätverk delas mellan aktörerna.

Ett annat exempel är arbetet med *Museiguiden*, där samverkan med lokala museer, kulturaktörer och Region Gotlands kulturenhet har möjliggjort ett brett och tillgängligt kulturutbud över hela ön. Genom folkbildningens former har museernas verksamhet kunnat nå fler och bidra till ökad kunskap om Gotlands kulturarv.

Under året har samverkan även skett med Region Gotland inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen, bland annat i arbetet med att motverka ofrivillig ensamhet in om det av Folkhälsomyndigheten finansierade projektet *Tillsammans på norr*. Dessa samarbeten har stärkt kopplingen mellan folkbildning, kultur och samhällsutveckling och bidragit till att nå målgrupper som annars riskerar att stå utanför organiserad verksamhet.

Sammantaget utgör både klustersamverkan och lokal samverkan en viktig del av SV Gotlands utvecklingsarbete. Genom att kombinera regionalt erfarenhetsutbyte med stark lokal förankring kan vi upprätthålla kvalitet, relevans och långsiktighet i verksamheten.

7.6 Innovation och idéutveckling

Gotlands ö-läge har historiskt skapat förutsättningar för kreativitet och gemensamma lösningar på lokala utmaningar. För SV Gotland är innovation inte en separat verksamhet, utan ett förhållningssätt som genomsyrar utvecklingen av folkbildningen. Under 2025 har arbetet fortsatt med att utveckla verksamhetsformer som är hållbara, inkluderande och anpassade till Gotlands särskilda förutsättningar.

Arbetet med att kombinera kultur och hälsa har fortsatt, särskilt inom funktionsrätt och i insatser mot ofrivillig ensamhet. Genom att förena hantverk, skapande och samtalsbaserad folkbildning har nya former för delaktighet och välbefinnande utvecklats.

Inom landsbygder och föreningsliv har nya intressegrupper och nätverksformer vuxit fram som svar på efterfrågan som vi identifierat. Dessa har visat hur folkbildningen kan fungera som katalysator för engagemang och gemensam problemlösning.

Samarbetet inom Kust-till-kust-klustret har också bidragit till idéutveckling, särskilt inom områden som digitalisering, organisationsutveckling och anpassning till förändrade regelverk.

Samtantaget har innovation under året handlat om att utveckla arbetssätt och samverkansformer i takt med förändrade förutsättningar, utan att tappa folkbildningens grundläggande värden.

8. Förtroendevalda

Styrelsen har under 2025 bestått av åtta ledamöter inklusive ordförande, valberedningen av fyra ledamöter och vi har tre förtroendevalda revisorer inklusive ersättare. Under året har hela styrelsen deltagit i någon form av utbildning kopplat till deras roll.

Styrelsens ledamöter:

Ordförande	Monica Hjerp
Vice ordförande	Eva Nypelius, C
Övriga ledamöter	Mathilda Åberg, LRF Gisela Wood, L Abdulalim Alkatea Annabritta von Schulman Mats Forslund Ulf Klasson

Revisorer

Auktoriserad	Johan Andersson, G&T
Förtroendemannan	Arne Strandängar Ulf Gahne Anna Törnfeldt (suppleant)

Valberedning

Sammanställande	Björn Dahlström, C
Övriga ledamöter	Sören Isberg, LRF Anna Eklund, L Ninni Kolmodin

9. Medlemsorganisationer

Medlemskap i Studieförbundet Vuxenskolan regleras i SV:s normalstadga §2 och omfattar olika former av organisatorisk tillhörighet. Grundorganisationerna är de organisationer som var med och bildade Studieförbundet Vuxenskolan och har en särskilt stark och långsiktig relation till förbundet. De spelar en central roll i att forma övergripande mål och strategier och är representerade i förbundets beslutsfattande organ. Även på lokal nivå finns ofta representation i avdelningsstyrelserna.

Utöver grundorganisationerna finns nationella medlemsorganisationer som anslutit sig till SV efter förbundets bildande. Dessa deltar i det gemensamma folkbildningsarbetet och har representation på förbundsstämman, om än i mindre omfattning än grundorganisationerna. Även på lokal nivå kan de vara representerade i avdelningens styrelse.

Därutöver samverkar SV med organisationer som har nationella eller lokala samverkansavtal. Dessa är inte formella medlemmar i förbundet men är viktiga samarbetspartners i genomförandet av folkbildningsverksamhet. Genom samverkan kan vi nå nya målgrupper och utveckla verksamheten inom olika områden.

På avdelningsnivå kan medlemskap beviljas till flera typer av organisationer. Lokala eller regionala enheter av grundorganisationerna är automatiskt medlemmar i respektive avdelning, liksom lokala eller regionala enheter av Förbundet Vi Unga. Lokala eller regionala enheter av andra riksorganisationer kan erbjudas medlemskap om riksorganisationen är nationell medlem i SV. Därutöver kan andra lokala och regionala organisationer ansöka om medlemskap, under förutsättning att de godkänner SV:s program och stadgar. Beslut fattas av avdelningsstyrelsen och godkänns slutligt av förbundsstyrelsen.

I SV Gotland är grundorganisationerna Centerpartiet, Liberalerna och Lantbrukarnas Riksförbund representerade på lokal nivå. Nationella medlemsorganisationer med lokalt medlemskap är Gotlands Bygdegårdsdistrikt och SPF Seniorerna. Därtill är Gotlands Hembygdsförbund medlem. Sammantaget har SV Gotland sex medlemsorganisationer. Utöver dessa finns ett stort antal lokala samverkansavtal med enskilda föreningar runt om på ön.

10. Ekonomisk uppföljning

Ett resurseffektivt arbete med god ekonomisk kontroll skapar förutsättningar för mer och bättre verksamhet. Som ideell förening använder vi våra ekonomiska resurser för att uppnå vår vision om ett samhälle där varje människa växer genom kunskap, insikt och delaktighet. Eventuella överskott ses som en resurs för framtida folkbildningsinsatser.

För räkenskapsåret 2025 redovisar SV Gotland ett positivt resultat om 667 231 kronor, vilket överstiger budget med motsvarande belopp. Den främsta orsaken är en tillfällig ökning av statsbidraget samt att kostnaderna kunnat hållas på en stabil nivå.

Personalkostnaderna minskade något jämfört med föregående år efter tidigare genomförd omorganisation. Organisationen har under 2025 legat på en miniminivå för att upprätthålla kvalitet och uppdrag.

Effekterna av minskade statsbidrag kvarstår och drabbar oss hårt under 2026. För 2026 är ett underskott budgeterat i nivå med kommande bidragsminskning.

Sammantaget har 2025 präglats av ekonomisk stabilitet trots förändrade förutsättningar. Årets överskott, tillsammans med överskottet 2024, återinvesteras i verksamheten för att stärka långsiktig hållbarhet.

11. Slutord

Verksamhetsåret 2025 har präglats av förändrade förutsättningar och nya utmaningar. Förändringar i regelverk, osäkerhet kring projektfinansiering och de över tid minskade statsbidrag har ställt krav på flexibilitet, prioriteringar och ekonomisk återhållsamhet. Samtidigt har behovet av folkbildningens närvaro varit tydligt i arbetet mot ofrivillig ensamhet, i föreningslivets utveckling, i landsbygdernas sammanhållning och i insatser för delaktighet och integration.

Året har visat att långsiktiga relationer, lokal närvaro och en stabil organisation är avgörande för att kunna hantera förändringar utan att tappa riktning. Genom samverkan, ansvarstagande och ett gemensamt engagemang har vi kunnat fortsätta utveckla verksamheten trots yttre utmaningar.

Jag vill rikta ett varmt tack till alla som gjort verksamheten möjlig under året. Tack till våra cirkelledare för ert engagemang och er kunskap. Tack till våra medarbetare för professionalism och flexibilitet. Tack till våra samverkansparter och föreningar för förtroende och gemensamt arbete. Tack till våra bidragsgivare som skapar förutsättningar för folkbildning på Gotland.

Tillsammans bidrar vi till ett Gotland där människor växer genom kunskap, insikt och delaktighet.

John Gambe
Avdelningschefen SV Gotland

